

84 - TÌM HIỂU SÁCH MIKHA

Ngôn sứ Mikha là một nhà giảng thuyết miền quê sống cùng thời với ngôn sứ Isaia và Hôsê. Nhà ông ở cách Giêrusalem khoảng hai mươi dặm về hướng nam trong một thị trấn tên Môresét gần biên giới với Philitinh. Ông giảng dạy ở đó giống như Isaia giảng ở Giêrusalem và Hôsê giảng ở Israen. Mikha là ngôn sứ của thường dân và dân quê; Isaia giảng trong triều đình Giêrusalem. Mikha hiểu dân quê của mình rất rõ. Sứ điệp của ông liên quan đến Samaria, thủ phủ của Israen, và Giêrusalem, thủ phủ của Giuđa, nhưng gánh nặng của sứ điệp ông dành cho Giuđa. Thời ông sống là lúc khó khăn. Sự áp bức nằm ở trong nhà và kẻ thù đang đến từ bên ngoài. Hoàn cảnh này giống nhau trong cả hai vương quốc Giuđa và Israen. Các vua Giôtham, Akhát và Khítigia trị vì trong thời Mikha.

Vị ngôn sứ lên án tội chung của xã hội ông sống (2:2). Ông cảm thấy gớm ghiếc về những sự dữ trong xã hội mình. Ông nhìn thấy người nghèo bị đối xử tàn tệ bởi những người giàu có. Ông cảm thấy những tội này vang thấu đến trời. Không giới nào thoát khỏi ảnh hưởng của thói nát; vua chúa, giáo sĩ, và dân chúng đều bị nhiễm bệnh giống nhau. Mikha muốn họ biết rằng mỗi hành động tàn ác làm cho người khác cũng là hành động xỉ nhục đến Thiên Chúa. Thiên Chúa bị xúc phạm bởi hành vi của dân chúng và nhà cầm quyền. Bất kể người ta giữ bổn phận tôn giáo của họ như thế nào, Mikha coi đó là những điều vô ích, nếu họ không đối xử tử tế với nhau.

Vương quốc miền bắc bị đưa đi lưu đày lúc Mikha còn sống. Israen không chịu nghe lời cảnh báo của các ngôn sứ. Giuđa biết nghe lời và đã tránh được cảnh đó trong 150 năm. Mikha biết tội lỗi của quốc gia sẽ làm nó bị sụp đổ. *“Đức công chính đem cường thịnh cho nước, còn tội lỗi gây nhục nhằn cho dân”* (Châm ngôn 14:34).

Sách này chia làm ba phần, mỗi phần bắt đầu bằng câu : Hãy nghe đây....

SỨ ĐIỆP GỌI DÂN CHÚNG LIÊN QUAN ĐẾN TỘI LỖI CỦA ISRAEN

(1 – 2)

Thiên Chúa không ngu quên. Ngài biết hoàn cảnh đáng buồn của dân Ngài. Ngài sẽ ngồi xét xử dân Ngài. Vâng, Chúa sẽ đến để đưa Israen ra xử phạt bởi những sai trái của nó. Samaria và Giêrusalem được tuyên bố có tội trước vị Thẩm phán tối cao của vũ trụ. Bị cầm tù và lưu đày là số phận của chúng. Chúa khiển trách chúng về bất công xã hội, bất trung, bất lương, và thờ ngẫu tượng.

Mikha nói rằng Samaria, thủ đô của Israen, sẽ sụp đổ (1:6-7). Sự phán xét giống vậy cũng xảy đến cho Giuđa. Tội của Giuđa được diễn tả như một vết thương không thể chữa lành được. Một số căn bệnh chỉ có thể chữa trị bằng cách tiêu huỷ. Tất cả dân Giuđa sẽ bị cầm tù, vì Thiên Chúa thấy những áp bức, bạo lực và bất công của họ không thể chữa được.

Việc tôn thờ ngẫu tượng của Israen lây nhanh qua Giêrusalem và thành Lakhít (1:13). Việc lây lan thờ ngẫu tượng xấu xa này, và những sự dữ khác của nó, tới Giuđa dưới thời vua Akhát, là điều ngôn sứ Mikha lên án cách đặc biệt. Sự áp bức, và đàn bà con nít bị mang đi khỏi nhà, cũng bị vị ngôn sứ khiển trách. Thiên Chúa sẽ mang đau khổ và tủi nhục xuống trên họ vì việc họ sử dụng quyền hành cách sai trái của mình.

Càng ngày chúng ta càng nhận ra những giá trị xã hội của tin mừng của Chúa Giêsu Kitô. Bất cứ nơi nào tin mừng đi đến chúng ta thấy hoàn cảnh sống trở nên tốt hơn và tình huynh đệ đặt nền tảng của tinh thần nghĩa tử được triển nở. Thờ phượng Chúa thực lòng luôn luôn dẫn đến việc thay đổi đời sống trong thực tế. Tất cả các nhà truyền giáo đều là nhân chứng cho sự thực đó một cách tuyệt vời nhất.

SỨ ĐIỆP GỌI CÁC NHÀ CẦM QUYỀN LIÊN QUAN ĐẾN VIỆC ĐỨC KITÔ SẼ ĐẾN

(3 – 5)

Quốc gia đang sắp sụp đổ vua chúa và giáo sĩ là những người chịu trách nhiệm về việc đó. Thiên Chúa lên án tội lỗi của những người cầm quyền (3:9), việc ăn hối lộ giữa các quan án (3:11), việc các ngôn sứ hám lợi (3:5).

Mikha đau lòng loan báo sự trừng phạt của Chúa xuống trên Giuđa vì tội lỗi của họ. Giêrusalem và đền thờ của nó sẽ bị phá huỷ (3:12). Dân Giuđa sẽ bị mang đi lưu đày bên Babylon (4:10). Nhưng có vẻ như ông nói những lời của án phạt thật vội, và chuyển ngay sang sứ điệp của tình thương và lòng thương xót của Chúa. Chúa sẽ mang dân Ngài về từ nơi lưu đày (4:1-8; 7:11, 14-17). Mikha là vị ngôn sứ của hy vọng. Ông luôn nhìn đằng sau bất hạnh và trừng phạt để tới ngày quang vinh khi chính Đức Kitô sẽ nắm quyền cai trị, khi hòa bình sẽ bao

trùm trái đất. Thiên Chúa ban lời hứa. Đấng Thiên sai sẽ đến. Ngài sẽ sinh ra ở Bétlêhem (4:8; 5:2-4). Rồi Israen sẽ được tụ họp về từ các quốc gia nơi họ bị phân tán (4:6).

Thị trấn Bétlêhem bé nhỏ, nhỏ nhất trong các thành của Giuđa, sẽ trở nên địa danh nổi tiếng bởi sự giáng sinh của Đấng Thiên Sai của Chúa, Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta. Cuộc chiến thắng của Ngài không phải bằng sức mạnh hay quyền lực nhưng bởi Thần Khí. Ngài đến như một hài nhi để mang ơn cứu độ đến cho thế giới đang khao khát một Đấng Cứu Thế. Sứ điệp 700 năm trước này của Mikha (5:1-3), với ngôi sao, đã dẫn đường cho các đạo sĩ tới Giêrusalem tìm vị Vua mới.

SỨ ĐIỆP GỞI DÂN ĐƯỢC CHỌN LIÊN QUAN ĐẾN VIỆC KIỆN CÁO CỦA ĐỨC CHÚA

(6 – 7)

Họ chối từ Chúa. Ngài nói cho họ nhớ Ngài đã tốt với họ ra sao và đã giữ giao ước với họ thế nào (6:3).

Dân chúng, bị lương tâm cắn rứt, hỏi Chúa làm thế nào cho Chúa hài lòng. Họ lo lắng hỏi xem lễ toàn thiêu có làm đẹp lòng Chúa không (6:6-7).

Người ta thường cố gắng trả lại ơn lành của Chúa với một vài hình thức thờ phượng bề ngoài hay những thứ lễ vật bằng vật chất. *“Chúa chẳng ưa thích gì tế phẩm, con có thượng tiến lễ toàn thiêu, Ngài cũng không chấp nhận. Lạy Thiên Chúa, tế phẩm dâng Ngài là tâm thần tan nát, một tấm òng tan nát dày và Ngài sẽ chẳng khinh chê”* (TV 51:18-19). Chúa muốn hành vi công chính và kinh nghiệm cá nhân thực sự về Ngài trong mỗi người. Bởi vì hành vi bất chính dẫn đến hậu quả của sự bất tin. *“Vì Thiên Chúa thương xót chúng ta, tôi khuyên nhủ anh em hãy hiến dâng thân mình làm của lễ sống động, thánh thiện và đẹp lòng Thiên Chúa. Đó là cách thức xứng hợp để anh em thờ phượng Người”* (Roma 12:1). Cách tốt nhất để đền đáp hồng ân của Chúa là đón nhận nó.

TÍNH CHẤT ĐƠN GIẢN CỦA TÔN GIÁO CHÂN THỰC

Thiên Chúa đòi hỏi điều gì nơi bạn? Câu trả lời ở trong Mikha 6:8. *“Đó chính là thực thi công bằng, quý yêu nhân nghĩa và khiêm nhường bước đi với Thiên Chúa của bạn”*. Đây là định nghĩa về tôn giáo của Cựu Ước.

Thánh Phaolô gọi đây là tâm tình của chính Đức Kitô (Philiphê 2:5). Nếu đạo của chúng ta chỉ là những việc làm vĩ đại, những nhà thờ lộng lẫy, và những nghi lễ tỉ mỉ, thì chúng ta chẳng có gì cả. Tất cả mọi người phải tràn đầy tâm tình của Đức Kitô. *“Chúng ta phải thờ phượng Người trong tinh thần và trong chân lý”* (Gioan 4:24). Đức Kitô muốn chúng ta có cái gì hơn là hành vi đẹp ngay cả nếu nó thiêng liêng và thực lòng. Ngài muốn tâm tình của Ngài được thể hiện trong đời sống thường ngày và được tỏ lộ bằng hành động ở trong nhà, và trong nơi công sở. Đạo của chúng ta có đúng với tiêu chuẩn này không?

Thật thú vị khi Chúa Giêsu tóm tắt cùng một vấn đề (Mt 23:23), Ngài dùng những chữ *công lý (judgment), lòng nhân (mercy) và thành tín (faith)*. Như thế Ngài coi thành tín tương đương với *khiêm nhường bước đi với Thiên Chúa chúng ta*, một so sánh thích đáng.